



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Viridarivm Sanctorum**

Ex Menæis Græcorum lectum, translatu[m] et Annotationib. similibusq[ue]  
passim, historijs Latinis, Græcis; editis, ineditis illustratum

**Rader, Matthäus**

**Avgvstae Vindelicorum, 1607**

Translatio Corporis S. Stephani Protomartyris Et Archidiaconi.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-43013**

na, nomē Domini mei inuoco. Recusantē eierare Christū, iussit præses extentā virgis adeo immaniter lacerari, vt terra sanguine purpuraretur: Dein suspensam carpi & laniari. Hinc cum in custodiam retrusa esset, mox ingens terræ tremor totum concussit carcerem, vnde draco prorepens formidabilem reptando stridorem excitauit, flammaque illam cingere & inuoluere videbatur. Territa illa totoq; corpore perhorrescens sese in preces dedit, itaque terrificum illud monstrum in atri canis formam mutatum est. quod sancta fœmina pilis arreptum, globo reperto secundum caput & tergum tam diu pulsauit, quoad penitus edomaretur. Rursum dehinc in aliam protracta quæstionem facibus ardentibus vstulatur, & in vasa aqua plenum per caput immittitur, quibus in tormentis multos ex perfidia Dæmonum ad Christi fidem traduxit, quibus omnibus ceruices sectæ: Præses etiam his concitatus Marinam securi percussit.

i. Augusti

I. TRANSLATIO CORPORIS S. STEPHANI PROTOMARTYRIS ET ARCHIDIAconi.

Hæc

**H**Æc secundo Augusti peragitur, de qua hæc narrantur.

Multis annorū curriculum post S. Martyris cædē Christi causā factā circūactis, multisq; aliis ob Christum vltima omnia constanti animo passis, tandem illam tempestatem Ecclesiæ, magna secuta est serenitas; carceres reclusi omnes, suppliciorum ergastula vacuere.

1. Constantino M. qui primus inter Imperatores Christum coluit, imperante, pace reddita, & Ecclesia per totum orbem in libertatem asserta, beatus hic protomartyris thesaurus est repertus.

*Vide Annotat.*

Viro cuiusdam qui vicum illum habitabat, in quo gemma hæc humi condita latebat, ætate, dignitate, & vitæ honestate venerabili Luciano nomine presbytero, semel, iterum, ac sæpius princeps hic Martyrum athleta, sese videndum exhibuit, se ipsumque illi aperuit. Presbyter rem ad Ioannem Episcopum retulit, qui mox ingentis cumulatus gaudio, ad locum cum vniuerso sacroque hominum illius oppidi ordine properauit; terraque effossa inuenit tumbam, vbi repente tellus vehementer mouit, gratissimaque odorum fragrantia circumstantes omnes affluit, & Symphonia

R 3 cœlitum

cœlitum ad decimum vsque lapidem exau-  
dita, illud solemne ingeminantium : Glo-  
ria in excelsis Deo, & in terra pax homini-  
bus bonæ voluntatis. Quin mulrę simul va-  
riorum morborum curationes factæ gra-  
tiâ protomartyris declarabant. Exrempla  
igitur Hierosolymorū Patriarcha cum ge-  
minis episcopis & sacro cœtu cleri, popu-  
loque vniuerso, sacrosanctum illud corpus  
magno delibut<sup>o</sup> gaudio, venerabundus cū  
musico hymnorum luminumq; triumpho,  
& incensis thymiamatum odoribus inge-  
nium honore & cultu ad Syonis montem  
deportauit, eximiumque postea templum  
in eadem vrbe ab Alexandro Senatore  
conditum, qui multis à patriarcha precibus  
impetrauit, vti venerandæ protomartyris  
reliquiæ cum omni veneratione in eo re-  
ponerentur. Nec amplius quinquennium  
post translationem fluxerat, cum ipse Ale-  
xander desperato morbo correptus, arcam  
sibi persimilē illi in qua sancti corpus ser-  
uabatur, fieri curauit, propterque sanctum  
depositus animam edidit, arque in sarco-  
phago suo iuxta Sanctum est collocatus.  
Post annos autem octo, quam Alexander  
ordinis senatorij, diem obierat, Constanti-  
no M. imperante, & Metrophane pa-  
triar<sup>o</sup>

patriarchatum Constantinopoli administrā-  
 te, vxor Iuliana Alexandri, ne cum propter  
 ingentes opes, tum corporis excellentem  
 pulchritudinem, à multis ad alterum solici-  
 tata connubium, inuita nubere cogeretur  
 huiusmodi consilium capit, vt corpore vi-  
 ri sui accepto Constantinopolim ad patriā  
 & patrem recurreret, quæ diuino quodam  
 decepta nutu, dimissa viri arca, sancti pro-  
 tomartyris tumbam lacrymis perfusam cō-  
 plexa est, ac postremo reliquias in lectica  
 collocatas iumento ferendas imposuit, Ita  
 profectionem expediebat, tota porrò no-  
 cte cœlitum odaria & musicus concentus  
 fuit exauditus, gratique odoris velut pig-  
 mentorum suauitas omnia, qua ferebatur  
 implebat: Cacodæmonum quoq; lamen-  
 ta resonabant, cum clamirarent, Væ nobis:  
 Stephanus per nos medios incedit, & nos  
 cruciat. Cum Aſcalonem maritimam vr-  
 bem peruentum esset, nauigium quinquā-  
 ginta aureis compararunt, cœptumq; ite-  
 mari profecuti sunt, in qua nauigatione,  
 quæ quantaq; miracula euenerint, nullis  
 compendio verbis exprimi potest. Vbi de-  
 mum Constantinopolim nauem applicuit,  
 & res tanta ad Imperatorem est delata, &  
 relata, quæ matronæ accidissent, è vestigio

R 4

ipsa

ipsa femina Imperatori, coram acta omnia à capite ad calcem vsque exposuit: tum vero inuictus Imperator ingenti perfusus gaudio, patriarchæ cum toto religiosorum sacro ordine præcepit, vti summa cum veneratione & cultu sacrosancto pignori obuiam prodiret, illudque in regiam deduceret. Tam rursus prodigia multa, quæ nemo facile dicendo assequatur ostensa, vnum ex cunctis silentio nullo modo est prætermittendum. Trahebant currum mulæ in quo thesaurus ille erat repostus, dum venirent ad locum Constantianas appellatû, in quo & depositus est, cum verberibus iumenta vt porro procederent, vrgerentur, altera mularum humana voce \* quid, inquit, nos cæditis: hic Sanctus est collocandus. has voces & Pontifex, & cæterus vniuersus cum audisset, magnis vocibus in laudes Dei effusus est. Imperator ipse Christianissimus cognito facto rei miraculo attonitus, ex templo eodem in loco augustum principis Martyrum templum ad laudem & gloriam Domini nostri Iesu Christi, & sancti famuli sui excitauit.

\* Apud  
Cedrenû  
in Copro-  
nimo mul-  
æ eidem lo-  
quitur.

#### ANNOTATIONES.

Scripsere plures de hac principis martyrum Stephani inuentione & translatione. Nicetas philo-

lofophus, ex quo hæc sunt deprompta. Lucianus presbyter, Marcellinus in Chronico, Nicephorus lib. 14. c. q. Gennadius, Beda, Sigebertus, & alij.

Errat hic Nicetas, non sunt inuentæ æuo Constantini M. Nec annum attigit Beda & Bedam secuti. Lucianus presbyter Confules signauit Honorium X. Theodosium VI. qui fuit annus Christi 15. Honorij certè & Theodosij ætate repertos adocet, & Marcellinus & Nicephorus cum Gennadio. Lege Baronium Annali. V.

Non minus erè miraculum euenit cum idem protomartyr, postea Constantinopoli Romam est translatus, (Pelagio pontifice ut est in Martyr. Rom. 7. Maij) & in sepulchro D. Laurentij conditus cui honoris causa D. Laurentius dextram concessit uti his verbis narrat Illephonsus Giron Hispanus in concione de D. Stephano. Cuius, inquit, corpus translatum in Basilicam Diui Laurentij, a deo urbane a Laurentio ibi iacente exceptum est, ut glorioso Stephano tanquam primo Martyri primas dederit Laurentius, loculum suum in sinistram transferens, dextram Stephano concedens. Ob quam causam ab Italis nuncupatur Laurentius urbanus Hispanus: El cortes Español. civilis Hispanus. Nec tacenda S. Theodora Thessalonicensis matrona, de qua Menæa 5. Aprilis. quæ & ipsa religiosæ antistitæ suæ mortua mortuæ locum dedit in sepulchro.

S. MYRO EPISCOPVS  
CRETAE TAVMATVRGVS.

8. August.  
Martyr.  
Rom.

A Vrace natus est hic, ciuitate Cretæ, haud procul Gnosso, qui pietate singulari

R 5

gulari